

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 17 ақпандағы № 566-IV Заңы
БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ

1-бап. 2007 жылғы 15 мамырдағы Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне (Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 2007 ж., № 9, 65-құжат; № 19, 147-құжат; № 20, 152-құжат; № 24, 178-құжат; 2008 ж., № 21, 97-құжат; № 23, 114-құжат; 2009 ж., № 8, 44-құжат; № 9-10, 50-құжат; № 17, 82-құжат; № 18, 84-құжат; № 24, 122, 134-құжаттар; 2010 ж., № 5, 23-құжат; № 10, 48-құжат; № 24, 146, 148-құжаттар; 2011 ж., № 1, 2, 3-құжаттар; № 11, 102-құжат; № 16, 128-құжат) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1) м а з м ұ н ы н д а :

58, 59 және 61-баптардың тақырыптарындағы «тоқтату» деген сөз «тоқтату негіздері» деген сөздермен ауыстырылсын;

101-баптың тақырыбында «Жыл сайынғы» деген сөздерден кейін «негізгі» деген сөзбен толықтырылсын;

108-баптың тақырыбындағы «немесе ұзартудың» деген сөздер алып тасталсын; мынадай мазмұндағы жүз елу үшінші, жүз елу төртінші, жүз елу бесінші, жүз елу алтыншы, жүз елу жетінші, жүз елу сегізінші және жүз елу тоғызыншы абзацтармен толықтырылсын:

«10-1-тарау. Ұлттық біліктілік жүйесі

138-1-бап. Осы тарауда пайдаланылатын ұғымдар

138-2-бап. Ұлттық біліктілік жүйесінің құрылымы

138-3-бап. Ұлттық біліктілік шеңбері

138-4-бап. Салалық біліктілік шеңберлері

138-5-бап. Кәсіби стандарттар

138-6-бап. Мамандардың кәсіби даярлығын бағалау және біліктілік сәйкестігін р а с т а у » ;

185-баптың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«185-бап. Еңбек шартын тоқтатуды шектеу»;

мынадай мазмұндағы екі жүз елуінші, екі жүз елу бірінші, екі жүз елу екінші және екі жүз елу үшінші абзацтармен толықтырылсын:

«23-1-тарау. Қашықтықтан жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбегін реттеудің е р е к ш е л і к т е р і

221-1-бап. Қашықтықтан жұмыс істеу

221-2-бап. Қашықтықтан жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбек жағдайлары
221-3-бап. Жұмыс уақытын және демалыс уақытын есептеу, еңбек қауіпсіздігін
және еңбекті қорғауды қамтамасыз ету жағдайлары»;

27-тараудың тақырыбы «мүшелерінің» деген сөзден кейін «және мүліктің меншік
иесі немесе ол уәкілеттік берген тұлға (орган) не заңды тұлғаның уәкілетті органы
тағайындайтын (сайлайтын) қызметкерлердің» деген сөздермен толықтырылсын;

254-баптың тақырыбы «мүшелерінің» деген сөзден кейін «және мүліктің меншік
иесі немесе ол уәкілеттік берген тұлға (орган) не заңды тұлғаның уәкілетті органы
тағайындайтын (сайлайтын) қызметкерлердің» деген сөздермен толықтырылсын;

мынадай мазмұндағы үш жүз алпыс алтыншы абзацпен толықтырылсын:

«320-1-бап. Өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша аттестаттау»;

мынадай мазмұндағы үш жүз сексен тоғызыншы абзацпен толықтырылсын:

«339-1-бап. Ұйымдардағы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі комитет
(комиссия)»;

2) 1 - б а п т ы ң 1 - т а р м а ғ ы н д а :

5) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«5) ауыр жұмыстар – қызметкердің ауыр заттарды (он килограмм және одан жоғары
) қолмен тұрақты түрде орнынан қозғалтуына, орнын ауыстыруына және
тасымалдауына байланысты әрі көп күш-қуатты талап ететін (250 ккал/сағаттан астам
күш-қуат жұмсалатын) қызмет түрлері;»;

14) тармақшадағы «үзіліссіз» деген сөз алып тасталсын;

31) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«31) еңбек стажы – қызметкер еңбек міндеттерін орындауға жұмсаған, күнтізбемен
есептелген уақыт, сондай-ақ осы Кодекске сәйкес еңбек стажына қосылатын өзге де
к е з е н д е р ; » ;

60) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«60) қызметкерлердің өкілдері – кәсіптік одақтардың, олардың бірлестіктерінің
органдары және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде
белгіленген тәртіппен қызметкерлер уәкілеттік берген (сайлаған) өзге де жеке және (не
м е с е) з а ң д ы т ұ л ғ а л а р ; » ;

мынадай мазмұндағы 60-1) тармақшамен толықтырылсын:

«60-1) өндірістік объектілерді аттестаттауды жүргізу жөніндегі мамандандырылған
ұйымдар – білікті кадрлары бар және өзінің құрамында өндірістік орта мен еңбек
жағдайларының факторларын зертханалық және аспаптық зерттеулер жөніндегі
зертханасы бар немесе осындай зертханалары бар ұйымдармен шарттары бар өндірістік
объектілерді еңбек жағдайлары бойынша аттестаттауды жүргізу жөніндегі қызметті
жүзеге асыратын ұйымдар;» ;

67) тармақшадағы «, цехтарды, учаскелерді, жұмыс орындарын» деген сөздер «(
өндірістік қызметті жүзеге асыратын цехтарды, учаскелерді, жұмыс орындарын,

сондай-ақ жұмыс берушілердің бөлек тұрған өзге де бөлімшелерін)» деген сөздермен ауыстырылсын;

78) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«78) ұжымдық шарт – әзірлеу мен жасасу тәртібі осы Кодекстің 282-бабында белгіленген, ұйымдағы әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттейтін, қызметкерлердің уәкілеттік берілген өкілдері арқылы олардың ұжымы мен жұмыс берушінің арасындағы жазбаша келісім нысанындағы құқықтық акт;»;

3) 10-баптың 2-тармағы «танылады» деген сөзден кейін «және қолданылмауға тиіс» деген сөздермен толықтырылсын;

4) 11-баптың 3-тармағы «табылады» деген сөзден кейін «және қолданылмауға тиіс» деген сөздермен толықтырылсын;

5) 12 - б а п т а :

2-тармақтағы «осы Кодекстің 266-бабына сәйкес құрылған комиссияға» деген сөздер «қызметкерлердің өкілдеріне» деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Жұмыс беруші актісінің жобасын табыс етілген күннен бастап үш жұмыс күнінен асырмай қызметкерлердің өкілдері талқылайды.»;

4-тармақтағы «Комиссияның» деген сөз «Қызметкерлер өкілдерінің» деген сөздермен ауыстырылсын;

5-тармақтың 2) тармақшасындағы «не олар ұсынған редакциядағы актіні шығаруға» деген сөздер алып тасталсын;

6-тармақтағы «нормативтік актіні» деген сөздер «акт» деген сөзбен ауыстырылсын;

6) 15-баптың 19) тармақшасы алып тасталсын;

7) 16-баптың 21) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«21) оларда жұмыс істеу жұмыс уақытының қысқартылған ұзақтығына, жыл сайынғы ақылы қосымша еңбек демалысына және еңбекақының жоғарылатылған мөлшеріне құқық беретін өндірістердің, цехтардың, кәсіптер мен лауазымдардың тізімін, ауыр жұмыстардың, еңбек жағдайлары зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұмыстардың тізбесін, сондай-ақ оларды беру тәртібін айқындайды;»;

8) 17-бап мынадай мазмұндағы 9) тармақшамен толықтырылсын:

«9) өндірістік объектілерге еңбек жағдайлары бойынша аттестаттау мониторингін жүзеге асырады.»;

9) 22-баптың 1-тармағының 22) тармақшасындағы «қауіпсіздігі және еңбекті қорғау» деген сөздер «және сонымен тікелей байланысты қатынастар» деген сөздермен ауыстырылсын;

10) 23 - б а п т ы ң 2 - т а р м а ғ ы н д а :

6) тармақшадағы «жұмыс берушінің актілерімен» деген сөздер «ұйымдағы ішкі еңбек тәртібі қағидаларымен және жұмыс берушінің қызметкердің жұмысына (еңбек функциясына) тікелей қатысы бар өзге де актілерімен» деген сөздермен ауыстырылсын

;

23) тармақшадағы «талап етуге міндетті.» деген сөздер «талап етуге;» деген сөздермен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 24) тармақшамен толықтырылсын:

«24) жұмыс беруші айқындайтын, он сегіз жасқа дейінгі қызметкерлердің тегі, аты, әкесінің аты (егер жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілсе) және туған күні көрсетілетін тізілімдердің немесе басқа да құжаттардың жүргізілуін қамтамасыз етуге міндетті.»;

11) 26-бап мынадай мазмұндағы 3-тармақпен толықтырылсын:

«3. Кәмелетке толмағандар қатысатын білім беру, тәрбиелеу, демалысты ұйымдастыру және сауықтыру, дене тәрбиесі және спорт, медициналық қамтамасыз ету, әлеуметтік қызметтер көрсету, мәдениет және өнер саласындағы еңбек қызметіне кәмелетке толмағандарға қатысты қылмыс жасағаны: кісі өлтіргені, денсаулығына қасақана зиян келтіргені, жыныстық тиіспеушілігіне қарсы қылмыс жасағаны үшін соттылығы бар немесе соттылығы болған адамдар жіберілмейді.»;

1 2) 2 8 - б а п т а :

мынадай мазмұндағы 1-1-тармақпен толықтырылсын:

«1-1. Тараптардың деректемелері өзгерген кезде еңбек шартына тиісті өзгерістер е н г і з і л е д і . » ;

3-тармағындағы «танылады» деген сөзден кейін «және қолданылмауға тиіс» деген сөздермен толықтырылсын;

13) 29-баптың 1-тармағының 2) тармақшасында:
екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

«Еңбек шартының мерзімі ұзартылған кезде, ол белгіленбеген мерзімге жасалған б о л ы п е с е п т е л е д і . » ;

мынадай мазмұндағы үшінші және төртінші бөліктермен толықтырылсын:

«Бір жылдан кем емес белгілі бір мерзімге шарт жасасқан қызметкермен еңбек шарты, ол атқаратын еңбек функциясы бойынша қайтадан жасалған жағдайда, ол да белгіленбеген мерзімге жасалған болып есептеледі.

Осы тармақтың 2) тармақшасының екінші және үшінші бөліктерінің ережесі еңбек қызметін шетелдік жұмысшы күшін тартуға арналған рұқсаттың негізінде жүзеге асыратын тұлғаларға қолданылмайды.»;

төртінші бөліктегі «тәулік» деген сөз «соңғы жұмыс күні (ауысым)» деген сөздермен ауыстырылсын;

14) 31-баптың 1-тармағының 8) тармақшасындағы «көшірмесі қажет.» деген сөздер «көшірмесі;» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 9) тармақшамен т о л ы қ т ы р ы л с ы н :

«9) кәмелетке толмағандар қатысатын білім беру, тәрбиелеу, демалысты ұйымдастыру және сауықтыру, дене тәрбиесі және спорт, медициналық қамтамасыз ету, әлеуметтік қызметтер көрсету, мәдениет және өнер саласында еңбек шартын жасасқан

кезде соттылығының бар не жоқ екендігі туралы анықтама қажет.»;

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Жұмыс беруші, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, осы баптың 1-тармағында көзделмеген құжаттарды талап етуге құқылы емес.»;

1 5) 3 3 - б а п т а :

2-тармақтағы «үш күн мерзімде» деген сөздер «үш жұмыс күні ішінде» деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақтың бірінші бөлігіндегі «тиісінше расталған» деген сөздер «жұмыс беруші растаған» деген сөздермен ауыстырылсын;

16) 34-бап мынадай мазмұндағы 5-1), 5-2) тармақшалармен толықтырылсын:

«5-1) аударылған міндетті зейнетақы жарналары туралы жинақтаушы зейнетақы қорынан үзінді көшірмелер;

5-2) жүргізілген әлеуметтік аударымдар туралы Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан мәліметтер;»;

17) 36-баптың 5-тармағының үшінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

«орта білімнен кейінгі, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын бітірген, оларды бітірген күннен бастап бір жылдан кешіктірмей алған мамандығы бойынша жұмысқа алғаш кіретін адамдарға;»;

18) мынадай мазмұндағы 40-1-баппен толықтырылсын:

«40-1-бап. Лауазымдарды қоса атқару (қызмет көрсету аймағының ұлғаюы) және уақытша болмаған қызметкердің міндеттерін орындау

Қызметкерге оның жазбаша келісуімен еңбек шартында айқындалған жұмыспен қатар, осы Кодекстің 131-бабына сәйкес қосымша еңбекақы үшін басқа немесе осындай лауазым бойынша қосымша жұмысты атқару тапсырылуы мүмкін.

Қызметкерге басқа лауазым бойынша тапсырылатын қосымша жұмыс лауазымдарды қоса атқару жолымен жүзеге асырылуы мүмкін. Қызметкерге өзінің лауазымы бойынша тапсырылатын қосымша жұмыс қызмет көрсету аймағын ұлғайту жолымен жүзеге асырылуы мүмкін. Уақытша болмаған қызметкердің міндеттерін еңбек шартында айқындалған жұмыстан босатпай орындау үшін, қызметкерге басқа, сондай-ақ сол өзінің лауазымы бойынша қосымша жұмыс тапсырылуы мүмкін.

Қызметкердің қосымша жұмыс атқаратын мерзімін, жұмыстың мазмұны мен көлемін жұмыс беруші қызметкердің жазбаша келісуімен белгілейді.

Басқа тарапты үш жұмыс күнінен кешіктірмей жазбаша нысанда ескерте отырып қызметкердің қосымша жұмысты атқарудан мерзімінен бұрын бас тартуына, ал жұмыс берушінің оны орындау туралы тапсырмасының күшін мерзімінен бұрын жоюына құқығы бар.»;

1 9) 4 5 - б а п т а :

2 - т а р м а қ т а :

«жұмыс беруші қызметкерді анағұрлым жеңіл жұмысқа» деген сөздер «не кәсіби еңбекке жарамдылығынан айрылуы белгіленгенше жұмыс беруші қызметкерді анағұрлым жеңіл жұмысқа уақытша» деген сөздермен ауыстырылсын;
«залалдың» деген сөз «зиянның» деген сөзбен ауыстырылсын;

3-тармақтағы «ауысудан» деген сөз «уақытша ауысудан» деген сөздермен ауыстырылсын;

20) 48-баптың 2-тармағының бірінші бөлігі «еңбек жағдайларының» деген сөздерден кейін «осы баптың 1-тармағында көрсетілген себептер бойынша орын алған» деген сөздермен толықтырылсын;

2 1) 5 0 - б а п т а :

мынадай мазмұндағы 2-1-тармақпен толықтырылсын:

«2-1. Толық материалдық жауаптылықты өзіне алғаны туралы жазбаша шарттың негізінде қызметкерге берілген мүліктің және басқа да құндылықтардың сақталуын қамтамасыз етпеген қызметкерді жұмыс берушінің жұмыстан шеттетуіне құқығы бар.»;

4-тармақ «мерзімге» деген сөзден кейін «жұмыс берушінің актісімен» деген сөздермен толықтырылсын;

22) 53-баптың 4-тармағы «шыққан» деген сөзден кейін «күнінің алдындағы жұмыс» деген сөздермен толықтырылсын;

2 3) 5 4 - б а п т ы ң 1 - т а р м а ғ ы н д а :

мынадай мазмұндағы 7-1) тармақшамен толықтырылсын:

«7-1) тиісті актімен расталған, алкогольдік, нашақорлық, уытқұмарлық масандық күйге түсіретін заттарды пайдалану фактісін анықтау үшін медициналық куәландырудан өтуден бас тартқан;»;

13) тармақша «қайталап орындамаған немесе» деген сөздерден кейін «қайталап» деген сөзбен толықтырылсын;

1 5) т а р м а қ ш а д а :

«еңбек шартын жасасу» деген сөздерден кейін «не басқа жұмысқа ауыстыру» деген сөздермен толықтырылсын;

«еңбек шартын жасасудан» деген сөздерден кейін «немесе басқа жұмысқа ауысудан» деген сөздермен толықтырылсын;

18) тармақшадағы «жасаған жағдайларда бұзылуы мүмкін.» деген сөздер «жасаған;» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 19) тармақшамен толықтырылсын:

«19) соттың ереуілді заңсыз деп тану туралы не ереуілді тоқтата тұру туралы шешімін қызметкердің назарына жеткізгеннен кейін ол ереуілге қатысуды жалғастырған жағдайларда бұзылуы мүмкін.»;

24) 55-баптағы «1) тармақшасында көзделген жағдайды» деген сөздер «1) және 17) тармақшаларында көзделген жағдайларды» деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақтағы «медициналық-әлеуметтік сараптама қорытындысымен» деген сөздер «медициналық қорытындымен» деген сөздермен ауыстырылсын;

бірінші бөлік «бастамасы бойынша» деген сөздерден кейін «осы Кодекстің 54-бабы 1-тармағының 3) тармақшасына сәйкес» деген сөздермен толықтырылсын;

екінші бөлік «жоқ болған жағдайда» деген сөздерден кейін «қызметкерлердің өкілдерімен келісім бойынша шығарылған» деген сөздермен толықтырылсын; мынадай мазмұндағы 7, 8-тармақтармен толықтырылсын:

«7. Қызметкердің жұмыста осы Кодекстің 54-бабы 1-тармағының 7) тармақшасында көрсетілген жай-күйде болуы медициналық қорытындымен расталуға тиіс.

Қызметкерді медициналық куәландыруға жіберу туралы шешімді жұмыс беруші уәкілеттік берген лауазымды тұлға қабылдайды.

Қызметкер медициналық куәландырудан өтуден бас тартқан жағдайда тиісті акт ж а с а л а д ы .

8. Осы Кодекстің 54-бабы 1-тармағының 17) тармақшасына сәйкес еңбек шартын бұзуға, қызметкер еңбекке жарамсыздығы парағын ұсынғаннан кейін жол беріледі.»;

26) 57-баптың 4-тармағы «Егер» деген сөзден кейін «жазбаша хабарланған күннен бастап» деген сөздермен толықтырылсын;

1) тармақшадағы «үш күн мерзімнен кешіктірілмей» деген сөздер алып тасталсын; мынадай мазмұндағы 2-1) тармақшамен толықтырылсын:

«2-1) жергілікті атқарушы органдар шетелдік жұмыс күшін тартуға рұқсатты қайтарып алған кезде;»;

28) 58, 59, 61-баптардың тақырыбындағы «тоқтату» деген сөзден кейін «негіздері» деген сөзбен толықтырылсын;

1-тармақтың 4) тармақшасы «қызметкер» деген сөзден кейін «уақытша» деген с ө з б е н т о л ы қ т ы р ы л с ы н ;

3-тармақ «демалысы кезеңінде» деген сөздерден кейін «осы баптың 1-тармағында көрсетілген мән-жайлар бойынша» деген сөздермен толықтырылсын;

1-тармақ мынадай мазмұндағы 3-2) тармақшамен толықтырылсын:

«3-2) осы Кодекстің 26-бабының 3-тармағында аталған адаммен еңбек шарты ж а с а л ғ а н ; » ;

2-тармақтағы «онымен еңбек шарты жасалады» деген сөздер «еңбек шартына тиісті өзгерістер енгізіледі» деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақтағы «1), 3) тармақшаларында көзделген жағдайларда» деген сөздер «1) тармақшасында көзделген жағдайда» деген сөздермен ауыстырылсын;

31) 63-баптың 1-тармағы мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Еңбек шарты тоқтатылған күні еңбек кітапшасын қызметкердің болмауына не оны алудан бас тартуына байланысты беру мүмкін болмаған жағдайда, жұмыс беруші он жұмыс күні ішінде қызметкерге еңбек кітапшасын алуға келуінің қажеттілігі туралы немесе оны поштамен жіберуге оның келісім беруі туралы хабарлама жіберуге міндетті.»;

3 2) 6 5 - б а п т а :

3) тармақша «оның өзі» деген сөздерден кейін «не қызметкерге алдын ала хабарлаған және оның келісімін алған уәкілетті мемлекеттік органдар» деген сөздермен толықтырылсын ;

6) тармақша алып тасталсын ;

мынадай мазмұндағы 8) тармақшамен толықтырылсын:

«8) жеке деректері өзгерген жағдайда қызметкер бұл туралы он жұмыс күні ішінде жұмыс берушіге хабарлауға міндетті.»;

33) 73-баптың 5-тармағының 3) тармақшасы «демалыста» деген сөзден кейін «немесе вахтааралық демалыста» деген сөздермен толықтырылсын;

34) 74-баптың 1-тармағы мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«304-бапта көзделген жағдайларда тәртіптік жазалар ереуілді заңсыз деп тану туралы сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап бір айдан кешіктірілмей қолданылады.»;

3 5) 9 7 - б а п т а :

2-тармақтағы «рұқсаты» деген сөз «актісі» деген сөзбен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы 4-тармақпен толықтырылсын:

«4. Ұлттық және мемлекеттік мерекелер кезеңінде, сондай-ақ осы Кодекстің 96-бабының 4-тармағында көзделген жағдайларда жұмыс уақытын ұтымды пайдалану мақсатында Қазақстан Республикасының Үкіметі демалыс күндерін басқа жұмыс күндеріне ауыстыруға құқылы.»;

36) 100-бап мынадай мазмұндағы 2-1-тармақпен толықтырылсын:

«2-1. Қызметкерлерге жыл сайынғы ақылы еңбек демалысының мынадай түрлері беріледі :

1) жыл сайынғы негізгі ақылы еңбек демалысы;

2) ақы төленетін жыл сайынғы қосымша еңбек демалысы.»;

3 7) 1 0 1 - б а п т а :

тақырыбы «Жыл сайынғы» деген сөздерден кейін «негізгі» деген сөзбен толықтырылсын ;

мәтіні «жыл сайынғы» деген сөздерден кейін «негізгі» деген сөзбен толықтырылсын;

38) 104-баптың 3) тармақшасы «жарамсыздығына» деген сөзден кейін «, оның ішінде жүктілігіне және босануына орай демалыста болған уақытына» деген сөздермен толықтырылсын;

39) 105-баптың 5-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«5. Жыл сайынғы еңбек демалысына ақы төлеу ол басталардан күнтізбелік үш күннен кешіктірілмей, ал еңбек демалысы кестеден тыс берілген жағдайда - ол берілген күннен бастап күнтізбелік үш күннен кешіктірілмей жүргізіледі.»;

40) 107-баптың 1-тармағында:

«еңбек шартында, ұжымдық шартта,» деген сөздер алып тасталсын;
«кестесінде белгіленеді» деген сөздерден кейін «не тараптардың келісімімен белгіленеді» деген сөздермен толықтырылсын;

41) 108-бапта:

тақырыбындағы «немесе ұзартудың» деген сөздер алып тасталсын;
1-тармақтың үшінші абзацындағы «ауыстырылуы немесе ұзартылуы мүмкін» деген сөздер «ауыстырылады» деген сөзбен ауыстырылсын;
2-тармақтағы «ғана ұзартылуы немесе ауыстырылуы мүмкін» деген сөздер «ауыстырылады» деген сөзбен ауыстырылсын;

42) 127-бап «үстеме уақыттағы жұмысқа» деген сөздерден кейін «қызметкердің тарифтік ставкасын (лауазымдық айлықақысын) негізге ала отырып» деген сөздермен толықтырылсын;

43) 131-баптың 1-тармағында «басқа лауазым бойынша қосымша жұмыс орындайтын немесе» деген сөздер «басқа немесе осындай лауазым бойынша қосымша жұмыс орындайтын не» деген сөздермен ауыстырылсын;

44) мынадай мазмұндағы 10-1-тараумен толықтырылсын:

«10-1-тарау. Ұлттық біліктілік жүйесі

138-1-бап. Осы тарауда пайдаланылатын ұғымдар

Осы тарауда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) ұлттық біліктілік жүйесі – мамандардың біліктілігіне еңбек нарығы тарапынан сұраныс пен ұсыныстарды құқықтық және институционалдық реттеу тетіктерінің жиынтығы;

2) ұлттық біліктілік шеңбері – еңбек нарығында танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

3) салалық біліктілік шеңберлері – салада танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

4) кәсіби стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне және құзыреттілікке, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт.

138-2-бап. Ұлттық біліктілік жүйесінің құрылымы

Ұлттық біліктілік жүйесі мыналарды:

1) ұлттық біліктілік шеңберін;

2) салалық біліктілік шеңберлерін;

3) кәсіби стандарттарды;

4) маманның кәсіби даярлығын бағалау және біліктілік сәйкестігін растауды қамтиды.

138-3-бап. Ұлттық біліктілік шеңбері

1. Ұлттық біліктілік шеңбері кәсіби қызметтің жалпы сипаттамаларын әрбір біліктілік деңгейі үшін сипаттаудан тұрады.

2. Ұлттық біліктілік шеңберін әзірлеуді және бекітуді еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган жұмыс берушілердің республикалық бірлестіктерінің және қызметкерлердің республикалық бірлестіктерінің пікірін ескере отырып, білім беру саласындағы уәкілетті мемлекеттік органмен бірлесіп жүргізеді.

138-4-бап. Салалық біліктілік шеңберлері

1. Салалық біліктілік шеңберлері ұлттық біліктілік шеңбері негізінде экономикалық қызметтің нақты саласында әзірленеді.

2. Салалық біліктілік шеңбері салада орындалатын жұмыстардың күрделілігіне және пайдаланылатын білім, машықтар мен құзырет сипатына қарай деңгейлер бойынша маманның біліктілігіне қойылатын талаптарды жіктейді.

3. Салалық біліктілік шеңберін әзірлеуді және бекітуді тиісті қызмет салаларының уәкілетті мемлекеттік органдары жұмыс берушілердің салалық бірлестіктерінің және қызметкерлердің салалық бірлестіктерінің пікірін ескере отырып жүргізеді.

138-5-бап. Кәсіби стандарттар

1. Кәсіби стандарттарды әзірлеуді тиісті қызмет салаларының уәкілетті мемлекеттік органдары жұмыс берушілердің салалық бірлестіктерімен және қызметкерлердің салалық бірлестіктерімен бірлесіп жүзеге асырады.

2. Кәсіби стандарттардың құрылымын, оларды әзірлеу, қайта қарау, сынақтан өткізу және қолдану тәртібін еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган жұмыс берушілердің республикалық бірлестіктерімен және қызметкерлердің республикалық бірлестіктерімен келісім бойынша айқындайды.

3. Кәсіби стандарттарды бекітуді тиісті қызмет салаларының уәкілетті мемлекеттік органдары еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органмен келісім бойынша олар белгілеген тәртіппен жүргізеді.

4. Еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган Кәсіби стандарттар тізілімін жүргізуді өзі белгілеген нысан бойынша жүзеге асырады.

138-6-бап. Мамандардың кәсіби даярлығын бағалау және біліктілік сәйкестігін растау

1. Маман құзыретінің сәйкестігі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен аккредиттелген ұйымдар жүзеге асыратын біліктілік сәйкестігін

растау негізінде айқындалады.

2. Мамандардың біліктілік сәйкестігін растау және біліктілігін беру тәртібін бекітуді тиісті қызмет салаларының уәкілетті мемлекеттік органдары жұмыс берушілердің республикалық бірлестіктерінің және қызметкерлер бірлестіктерінің пікірін ескере отырып жүзеге асырады.»;

45) 140-баптың 2-тармағының 2) тармақшасындағы «білім беру ұйымдарында жүргізеді.» деген сөздер «білім беру ұйымдарында;» деген сөздермен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 3) тармақшамен толықтырылсын:

«3) кадрларды кәсіптік даярлауды, қайта даярлауды және олардың біліктілігін арттыруды жүзеге асыратын өзге де ұйымдарда жүргізеді.»;

46) 159-баптың 3-1-тармағының 4) тармақшасындағы «кезінде төленбейді.» деген сөздер «кезінде;» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 5) тармақшамен толықтырылсын:

«5) жыл сайынғы ақылы еңбек демалысымен сәйкес келетін уақытша еңбекке жарамсыз күндер үшін төленбейді.»;

47) 185 - бапта:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«185-бап. Еңбек шартының тоқтатылуын шектеу»;

2-тармақ «қорытынды ұсынса,» деген сөздерден кейін «жоқ қызметкерді алмастыру жағдайларын қоспағанда,» деген сөздермен толықтырылсын;

48) 186-баптың 1-тармағындағы «Әйелдердің» деген сөз «Әйелдердің еңбегін пайдалануға тыйым салынатын жұмыстардың тізіміне сәйкес әйелдердің» деген сөздермен ауыстырылсын;

49) 189-баптағы «үш жасқа толмаған баласы (балалары) бар әйелдің, үш жасқа дейінгі баланы анасыз тәрбиелеп отырған әкенің, асырап алушының» деген сөздер «үш жасқа дейінгі баласы бар ата-ананың (асырап алушының) біреуінің» деген сөздермен ауыстырылсын;

50) 191-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Жүкті әйелге қолайсыз өндірістік факторлар әсерін болдырмайтын басқа жұмыс берілгенге дейін, әйел осының салдарынан өткізіп алған барлық жұмыс күндері үшін жұмыс берушінің қаражаты есебінен орташа жалақысы сақтала отырып, жұмыстан босатылуға тиіс.»;

51) 193-баптың 1-тармағы «күнге дейін» деген сөздерден кейін «өтініші және белгіленген тәртіппен берілген еңбекке жарамсыздық парағы негізінде» деген сөздермен толықтырылсын;

52) 195 - бапта:

1-тармақтың 3) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«3) ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланы іс жүзінде тәрбиелеп отырған әжесіне, атасына, басқа туысына немесе қамқоршысына;»;

мынадай мазмұндағы 5-тармақпен толықтырылсын:

«5. Бала үш жасқа толғанға дейін бала күтімі бойынша жалақысы сақталмайтын демалыс аяқталғанға дейін жұмысқа шыққан жағдайда, қызметкер жұмыс берушіге өзінің ниеті туралы жұмыс басталуынан бір ай бұрын ескертуге міндетті.»;

53) 202-баптың 2-тармағында:

«сондай-ақ» деген сөз алып тасталсын;

«жұмыстардың тізбесін» деген сөздерден кейін «, сондай-ақ оны берудің тәртібін» деген сөздермен толықтырылсын;

54) 203-баптағы «шартын» деген сөз «тәртібін» деген сөзбен ауыстырылсын;

55) 204-баптың екінші бөлігінде:

«сондай-ақ» деген сөз алып тасталсын;

«жұмыстардың тізбесін» деген сөздерден кейін «, еңбекке ақы төлеудің жоғарылатылған мөлшеріне құқық беретін жұмысты, сондай-ақ оны берудің тәртібін» деген сөздермен толықтырылсын;

56) 210-баптың 2-тармағының бірінші бөлігі «қамтамасыз етуге» деген сөздерден кейін «және олардың тамақтануын ұйымдастыруға» деген сөздермен толықтырылсын;

57) 212-баптың 2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Вахтаның ұзақтығы күнтізбелік он бес күннен аспауға тиіс.

Жекелеген объектілерде вахтаның ұзақтығы қызметкердің жазбаша келісімімен еңбек және (немесе) ұжымдық шартқа сәйкес күнтізбелік отыз күнге дейін ұзартылуы мүмкін.

Теңіз кемелері экипаждарының мүшелері үшін қызметкердің келісімімен вахтаның ұзақтығы күнтізбелік бір жүз жиырма күнге дейін ұзартылуы мүмкін.»;

58) мынадай мазмұндағы 23-1-тараумен толықтырылсын:

«23-1-тарау. Қашықтықтан жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбегін реттеудің ерекшеліктері

221-1-бап. Қашықтықтан жұмыс істеу

Қашықтықтан жұмыс істеу жұмыс процесінде ақпараттық және коммуникациялық технологияларды пайдаланып, еңбек процесін жұмыс беруші орналасқан жерден тысқары жерде жүзеге асырудың айрықша нысаны болып табылады.

221-2-бап. Қашықтықтан жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбек жағдайлары

1. Жұмыс беруші қызметкерге коммуникация құралдарын (байланыс құралдарын) береді және оларды орнату және оларға қызмет көрсету жөніндегі шығыстарды көтереді. Қызметкер меншікті коммуникация құралдарын тұрақты негізде пайдаланған жағдайда жұмыс беруші өтемақы төлейді, оның мөлшері мен төлеу тәртібі қызметкермен келісім бойынша белгіленеді.

Тараптардың келісімі бойынша қашықтықтан жұмыс істейтін қызметкерге жұмыс беруші үшін жұмысты орындауға байланысты өзге де шығыстар (электр энергиясының,

судың құны және т.б.) өтелуі мүмкін.

2. Қызметкердің жұмыс берушімен жұмыс істеу байланыстарының тәсілдері мен кезеңділігі еңбек шартында айқындалады.

221-3-бап. Жұмыс уақытын және демалыс уақытын есептеу, еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды қамтамасыз ету жағдайлары

Қашықтықтан жұмыс істейтін қызметкерлерге осы Кодексте белгіленген жұмыс уақыты мен демалыс уақыты ұзақтығының нормалары қолданылады.

Қашықтықтан жұмыс істейтін қызметкерлер үшін жұмыс уақытының тіркелген есебі белгіленеді, оны бақылаудың ерекшеліктері еңбек шартында айқындалады.

Жұмыс уақыты режимінің сақталуын бақылаудың ерекшеліктері, еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды қамтамасыз ету және қызметкер үшін осы жағдайларды сақтау жөніндегі шарттар еңбек шартында айқындалады.»;

5 9) 2 2 2 - б а п т а :

1-тармақтағы «оңалтудың жеке бағдарламасын ескере отырып,» деген сөздер алып т а с т а л с ы н ;

2-тармақтағы «Халықты әлеуметтік қорғау саласындағы уәкілетті мемлекеттік органның қорытындысы» деген сөздер «Медициналық қорытынды» деген сөздермен ауыстырылсын;

6 0) 2 3 9 - б а п т ы ң 1 - т а р м а ғ ы н д а :

бірінші бөліктегі «жыл сайынғы ақылы еңбек демалысы беріледі» деген сөздер «жыл сайынғы негізгі ақылы еңбек демалысы беріледі» деген сөздермен ауыстырылсын;

екінші бөлік «жыл сайынғы» деген сөздерден кейін «негізгі» деген сөзбен толықтырылсын;

61) 27-тараудың тақырыбы «мүшелерінің» деген сөзден кейін «және мүліктің меншік иесі немесе ол уәкілеттік берген тұлға (орган) не заңды тұлғаның уәкілетті органы тағайындайтын (сайлайтын) қызметкерлердің» деген сөздермен толықтырылсын;

62) 252-баптың екінші бөлігі «айқындалатын мөлшерде» деген сөздерден кейін «, жағдайда және тәртіппен» деген сөздермен толықтырылсын;

6 3) 2 5 4 - б а п т а :

тақырыбы «мүшелерінің» деген сөзден кейін «және мүліктің меншік иесі немесе ол уәкілеттік берген тұлға (орган) не заңды тұлғаның уәкілетті органы тағайындайтын (сайлайтын) қызметкерлердің» деген сөздермен толықтырылсын;

бірінші бөліктегі «, құрылтай құжаттарында» деген сөздер алып тасталсын; мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Мүліктің меншік иесі немесе ол уәкілеттік берген тұлға не заңды тұлғаның уәкілетті органы тағайындайтын (сайлайтын) қызметкерлердің еңбегін реттеудің ерекшеліктері Қазақстан Республикасының заңдарымен айқындалады.»;

6 4) 2 6 6 - б а п т а :

1-тармақтағы «, осы Кодекске сәйкес қызметкерлер өкілдерінің пікірі ескеріліп немесе солардың келісімі бойынша шығарылуы жүзеге асырылатын жұмыс беруші актілерінің жобаларын талқылау үшін» деген сөздер алып тасталсын;

3-тармақтағы «аударалады» деген сөздер «аударалды» деген сөзбен ауыстырылсын;

65) 275-баптың 2-тармағындағы «тиісті атқарушы органдар» деген сөздер «тиісті қызмет саласындағы уәкілетті мемлекеттік органдар» деген сөздермен ауыстырылсын;

66) 276-баптың 6-тармағы «танылады» деген сөзден кейін «және қолданылмауға тиіс» деген сөздермен толықтырылсын;

6 7) 2 7 8 - б а п т а :

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Келісімдердің күші өкілдері келісімге қол қойған тиісті атқарушы органдарға, қызметкерлер мен жұмыс берушілерге қолданылады.»;

4-тармақтың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган республикалық деңгейде, тиісті қызмет саласындағы уәкілетті мемлекеттік органдар салалық деңгейде және жергілікті атқарушы органдар өңірлік деңгейде келісім жасасуға қатыспаған жұмыс берушілер бірлестіктеріне, жұмыс берушілерге, қызметкерлер бірлестіктеріне тиісті деңгейде келісімге қосылуға ұсыныспен келісімді ресми жариялауға міндетті.»;

6 8) 2 8 2 - б а п т а :

1-тармақтың бірінші бөлігі «әзірлеудің» деген сөзден кейін «және жасасудың» деген сөздермен толықтырылсын;

2-тармақтың үшінші бөлігі «қызметкерлер» деген сөзден кейін «шарттық негізде» деген сөздермен толықтырылсын;

9-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«9. Жұмыс беруші тараптар қол қойған ұжымдық шартты қол қойылған күнінен бастап бір ай мерзім ішінде еңбек жөніндегі уәкілетті органның аумақтық бөлімшесіне мониторинг үшін ұсынуға міндетті.»;

69) 283-баптың 2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Ұжымдық шарт ұйымдарда да, шетелдік заңды тұлғалардың филиалдары мен өкілдіктерінде де жасалуы мүмкін.»;

7 0) 2 8 4 - б а п т а :

1 - т а р м а қ т а :

2) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«2) жалақыны индекстеудің тәртібі туралы, жәрдемақы және өтемақы, оның ішінде жазатайым оқиғалар кезіндегі төлемдер туралы;»;

6) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«6) саламатты және қауіпсіз еңбек пен тұрмыс жағдайларын жасау туралы, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі шараларды қаржыландыру көлемі туралы,

денсаулық сақтауды жақсарту туралы ережелер енгізілуге тиіс.»;

7) тармақша алып тасталсын;

2-тармақ мынадай мазмұндағы 16-1) тармақшамен толықтырылсын:

«16-1) қызметкерлерді және олардың отбасыларын медициналық сақтандыру кепілдіктері туралы, қоршаған ортаны қорғау туралы»;

3-тармақ «танылады» деген сөзден кейін «және қолданылмауға тиіс» деген сөздермен толықтырылсын;

71) 285-баптың 3-тармағы мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Қосылу тәртібі ұжымдық шартта айқындалады.»;

7 2) 2 8 7 - б а п т а :

бірінші бөлік алып тасталсын;

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

«Қызметкерлердің өкілді органдарының ұжымдық келіссөздерге қатысатын мүшелерімен келіссөздер жүргізу кезеңінде (ұйымды тарату жағдайларынан басқа) тиісті өкілді органның келісімінсіз жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шарты бұзылмайды.»;

73) 288-баптың 1-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Ұжымдық еңбек дауы Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасын қолдану, осы Кодекстің 289-бабының 1-тармағына сәйкес ресімделген келісімдердің, еңбек және (немесе) ұжымдық шарттардың, жұмыс беруші актілерінің талаптарын орындау немесе өзгерту мәселелері бойынша қызметкерлердің талаптары туралы жұмыс беруші жазбаша хабардар етілген күннен бастап немесе жұмыс беруші, жұмыс берушілер бірлестігі өз шешімдерін хабарламаған жағдайда осы Кодекстің 290-бабында көрсетілген мерзім өткен күннен бастап туындаған деп есептеледі.»;

7 4) 2 8 9 - б а п т а :

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Қызметкерлердің еңбек жағдайлары мен еңбегіне ақы төлеуді белгілеу және өзгерту, қызметкерлер мен жұмыс берушінің, жұмыс берушілер бірлестігінің арасындағы ұжымдық шарттар мен келісімдерді жасасу, өзгерту және орындау мәселелері жөніндегі талаптары қызметкерлердің жалпы жиналысында (конференциясында) қалыптастырылады және бекітіледі.

Қызметкерлер жиналысы, егер оған ұйым қызметкерлерінің жалпы санының жартысынан астамы қатысса заңды деп танылады.

Конференция, егер оған хаттамалық шешімдерге сәйкес қызметкерлер сайлаған делегаттардың кемінде үштен екісі қатысса, заңды деп танылады.

Қызметкерлер жиналысының (конференциясының) шешімі дауыс берушілердің көпшілік дауысымен қабылданды деп есептеледі. Қызметкерлер жиналысын (конференциясын) өткізуге мүмкіндік болмаған кезде, қызметкерлердің өкілді органы өздері ұсынған талаптарын қолдайтын қызметкерлердің жартысынан астамының қолын

жинап, өз шешімін бекітуге құқығы бар.»;

2-тармақтағы «жалпы жиналыс (конференция) өткізілген күннен бастап» деген сөздер алып тасталсын;

75) 290-бап мынадай редакцияда жазылсын:

«Жұмыс беруші қызметкерлердің қойған талаптарын оларды алған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей, жұмыс берушілердің бірлестігі бес жұмыс күнінен кешіктірмей қарауға және оларды шешу үшін шаралар қолдануға, ал көрсетілген мерзімде шешуге мүмкіндік болмаған кезде туындаған келіспеушіліктерді одан әрі қарау үшін өз өкілдерін көрсете отырып, өздерінің шешімдері мен ұсыныстарын қызметкерлерге жазбаша түрде жеткізуге міндетті.»;

76) 292-баптың 3-тармағында «күнтізбелік жеті күннен» деген сөздер «үш жұмыс күнінен» деген сөздермен ауыстырылсын;

77) 298-баптың 2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Ереуіл өткізу жөніндегі шешім қызметкерлердің (олардың өкілдерінің) жиналысында (конференциясында) қабылданады.

Қызметкерлер жиналысы, егер оған ұйым қызметкерлерінің жалпы санының жартысынан астамы қатысса, заңды деп танылады.

Конференция, егер оған хаттамалық шешімдерге сәйкес қызметкерлер сайлаған делегаттардың кемінде үштен екісі қатысса, заңды деп танылады.

Қызметкерлер жиналысының (конференциясының) шешімі дауыс берушілердің көпшілік дауысымен қабылданды деп есептеледі. Қызметкерлер жиналысын (конференциясын) өткізуге мүмкіндік болмаған кезде қызметкерлердің өкілді органы ереуілді өткізуді қолдайтын қызметкерлердің жартысынан астамының қолын жинап, өз шешімін бекітуге құқығы бар.»;

78) 299 - бапта :

1-тармақтағы «күнтізбелік он бес күннен» деген сөздер «бес жұмыс күнінен» деген сөздермен ауыстырылсын;

2-тармақтың 2) тармақшасындағы «, оның ұзақтығы және» деген сөздер алып тасталсын;

79) 301-баптың бірінші бөлігіндегі «бітімгерлік рәсімдер» деген сөздер «келіссөздер» деген сөздермен ауыстырылсын;

80) 303-баптың 4-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Ереуілді заңсыз деп тану туралы шешімді сот жұмыс берушінің немесе прокурордың өтініші бойынша қабылдайды.

Сот шешімі қызметкерлерге ереуілді басқаратын орган арқылы жеткізіледі, ол ереуілге қатысушыларды сот шешімі туралы дереу хабардар етуге міндетті, ал ереуілді басқаратын орган болмаған кезде – тікелей жұмыс беруші жеткізеді.

Жұмыс беруші сот шешімінің мәтінін көпшілікке көрінетіндей қолжетімді жерлерде орналастыруды қамтамасыз етеді.

Ереуілді заңсыз деп тану туралы сот шешімі дереу орындалуға, ал ереуіл
т о қ т а т ы л у ғ а т и і с .

Адамдардың өмірі мен денсаулығына тікелей қатер төнген жағдайда прокурор немесе сот тиісті шешім қабылданғанға дейін ереуілді тоқтата тұруға құқылы.»;

81) 305-бап «қатысуына байланысты» деген сөздерден кейін «, осы Кодекстің 54-бабы 1-тармағының 19) тармақшасында көзделген жағдайларды қоспағанда,» деген сөздермен толықтырылсын;

82) 308-баптың 1-тармағындағы «өлшемдерді» деген сөз «нормативтерді» деген сөзбен ауыстырылсын;

83) 313-баптың 4-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:
«4. Өндірістік қызметтерді жүзеге асыратын ұйымдардың басшы қызметкерлері мен еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды қамтамасыз етуге жауапты адамдары мерзімді, үш жылда кемінде бір рет кадрларды кәсіптік даярлауды, қайта даярлауды және олардың біліктілігін арттыруды жүзеге асыратын ұйымдарда еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелері бойынша оқудан және білімін тексеруден өтуге м і н д е т т і .

Оқуы және білімі тексеруден өтуге тиіс адамдардың тізімі жұмыс берушінің актісімен бекітіледі.»;

84) 317-баптың 1-тармағында:

б) тармақша «емдеу-профилактикалық тағамдармен» деген сөздерден кейін «, жеке және ұжымдық қорғану құралдарымен» деген сөздермен толықтырылсын;

7) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:
«7) өндірістік объектілерді ұйымдардағы еңбек жағдайлары бойынша аттестаттау туралы ақпаратты қоса алғанда, еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органға және оның аумақтық бөлімшелеріне, қызметкерлердің өкілдеріне олардың жазбаша сұрауы бойынша еңбек жағдайлары, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғаудың жай-күйі туралы қажетті ақпарат беруге;»;

10) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:
«10) қызметкерлер өкілдерінің қатысуымен өндірістік объектілерде Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен қағидаға сәйкес еңбек жағдайлары бойынша бес жылда кемінде бір рет мерзімдік аттестаттауды жүргізуге;»;
мынадай мазмұндағы 10-1) тармақшамен толықтырылсын:

«10-1) бір ай мерзімде қағаз және электрондық жеткізгіштерде өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша аттестаттау нәтижелерін еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органның тиісті аумақтық бөлімшесіне ұсынуға;»;

85) 318-баптың үшінші бөлігі «шартпен» деген сөзден кейін «немесе жұмыс берушінің актісімен» деген сөздермен толықтырылсын;

86) 319-баптағы «критерийлерді» деген сөз «нормативтерді» деген сөзбен ауыстырылсын;

87) 320-баптың 3-тармағы алып тасталсын;

88) мынадай мазмұндағы 320-1-баппен толықтырылсын:

«320-1-бап. Өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша аттестаттау

1. Өндірістік объектілер еңбек жағдайлары бойынша міндетті түрде мерзімдік аттестатталуға жатады.

2. Өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша аттестаттауды өндірістік объектілерді аттестаттаудан өткізу жөніндегі мамандандырылған ұйымдар немесе өзінің ұйымында еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қызметі және өндірістік орта факторларын зертханалық және аспаптық зерттеулер жөніндегі зертханалары бар жұмыс берушілер бес жылда кемінде бір рет мерзімді түрде жүргізеді.

3. Өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша мерзімдік міндетті аттестаттаудан өткізу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайды.

4. Өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша аттестаттаудан өткізу тәртібін бұзушылық анықталған кезде еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды мемлекеттік қадағалау мен бақылау органының талап етуі бойынша өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша кезектен тыс аттестаттау өткізіледі.

Өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша кезектен тыс аттестаттау нәтижелері өндірістік объектіні еңбек жағдайлары бойынша осының алдындағы аттестаттау материалдарына қосымша түрінде ресімделеді.

5. Өндірістік объектілерді аттестаттаудан өткізудің уақтылығы мен сапасын бақылауды мемлекеттік еңбек инспекторлары жүзеге асырады.»;

8 9) 3 2 1 - б а п т а :

2-тармақ «онда тиісті» деген сөздерден кейін «техникалық паспорт (сертификат),» деген сөздермен толықтырылсын;

4-тармақтағы «мүмкіндігінше» деген сөз алып тасталсын;

9 0) 3 2 2 - б а п т а :

2-тармақтың 7) тармақшасындағы «болса, өндірістегі жазатайым оқиғалар ретінде тергеп-тексеріледі және есепке алынады.» деген сөздер «болса;» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 8) тармақшамен толықтырылсын:

«8) вахталық әдіспен жұмыс істейтін қызметкерлердің вахта кезіндегі жұмыс уақытының алдында немесе одан кейін жиналу орнынан (вахта кезеңінде тұратын жерінен) жұмыс беруші берген көлікпен жұмысқа бару немесе кері қайту жолында болса, өндірістегі жазатайым оқиғалар ретінде тергеп-тексеріледі және есепке алынады.» ;

3-тармақтың 1-тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«1) зардап шеккен адамның өз бастамасы бойынша жұмыстарды немесе өзге де іс-әрекеттерді функционалдық міндеттеріне кірмейтін және жұмыс берушінің мүддесімен байланысты емес, оның ішінде вахталық әдіспен жұмыс істеу кезінде

ауысымаралық демалыс және тынығу мен тамақтануға арналған кезеңде, сондай-ақ алкогольдік мас болу, уытты және есірткі заттарды (олардың аналогын) пайдалану күйіне байланысты себеппен орындаған кезде;»;

4-тармақ «мемлекеттік органды» деген сөздерден кейін «екі жұмыс күнінен кешіктірмей» деген сөздермен толықтырылсын;

91) 325-баптың 8-тармағы «қираудың» деген сөзден кейін «, өрттің» деген сөзбен толықтырылсын;

9 2) 3 2 6 - б а п т а :

4-тармақтың бірінші бөлігі «еңбек инспекциясына» деген сөздерден кейін «қағаз және электронды жеткізгіште» деген сөздермен толықтырылсын;

6-тармақтың бірінші бөлігіндегі «Тергеп-тексеру барысында жазатайым» деген сөздер «Жазатайым» деген сөзбен ауыстырылсын;

93) 328-баптың 5-тармағы мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығы қатысушыларының Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасын сақтауына мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын уәкілетті лауазымды тұлғалар мемлекеттік еңбек инспекторына теңестіріледі және осы Кодексте көзделген өкілеттіктерді жүзеге асырады.»;

94) 338-баптың 1-тармағы «Ішкі бақылау» деген сөздерден кейін «еңбекті қорғауды басқару жүйесін құруды және енгізуді,» деген сөздермен толықтырылсын;

95) 339-бап мынадай редакцияда жазылсын:

«339-бап. Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау жөніндегі ішкі бақылауды жүзеге асыру тетігі

1. Қызметкерлерінің саны елуден асатын өндірістік қызметті жүзеге асыратын ұйымдарда еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау талаптарын сақтау үшін ішкі бақылауды жүзеге асыру мақсатында жұмыс беруші ұйымның тікелей бірінші басшысына немесе ол уәкілеттік берген адамға бағынатын еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қызметін құрады.

2. Ұйымдағы еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау қызметі туралы үлгі ережені еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган әзірлейді.

3. Қызметкерлерінің саны елуге жетпейтін жұмыс беруші қызмет ерекшелігін ескере отырып, еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау жөніндегі маман лауазымын енгізеді не еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі міндетті басқа маманға жүктейді.

4. Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау қызметі немесе осы баптың 3-тармағында көрсетілген маман:

1) өндірістік, тұрмыстық және басқа да үй-жайларға кедергісіз кіруге және қарауға;

2) қауіпсіз және салауатты еңбек жағдайларын жасау, ұйымдардың құрылымдық бөлімшелерінде өндірістік жарақаттану мен кәсіптік ауруларды болдырмау жөніндегі алдын алу іс-шараларының әзірленуін және орындалуын бақылауды жүзеге асыруға;

3) ұйымның құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлеріне анықталған еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау талаптарын бұзушылықтарды жою жөнінде шара қолдану туралы орындалуы міндетті нұсқаулар беруге құқылы.

5. Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау қызметі немесе осы баптың 3-тармағында көрсетілген м а м а н :

1) ай сайын ұйымдарда өндірістік жарақаттану мен кәсіптік аурулардың жай-күйі мен себептерін талдауды жүргізуге және олардың алдын-алу іс-шараларын әзірлеуге;

2) еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау мәселелері бойынша ұйымның қызметкерлерін оқытуды, олардың білімдерін тексеруді ұйымдастыруға;

3) ұйымдарда өндірістегі жазатайым оқиғаларды зерттеп тексеру тәртібінің сақталуын қамтамасыз етуге міндетті.»;

96) 39-тарау мынадай мазмұндағы 339-1-баппен толықтырылсын:

«339-1-бап. Ұйымдардағы еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау жөніндегі комитет (комиссия)

1. Жұмыс берушінің және (немесе) қызметкердің не олардың өкілдерінің бастамасы бойынша еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі комитет (комиссия) құрылады. Оның құрамына жұмыс берушінің өкілдері, кәсіподақ ұйымының өкілдері немесе қызметкерлердің уәкілетті өкілдері тең құқылы негізде кіреді.

2. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі комитет (комиссия) жұмыс беруші мен қызметкерлердің еңбекті қорғау талаптарын қамтамасыз ету, өндірістік жарақаттану мен кәсіптік аурулардың алдын алу жөніндегі бірлескен іс-қимылын ұйымдастырады, сондай-ақ жұмыс орындарындағы еңбек жағдайлары мен еңбектің қорғалуына тексеру өткізуді және қызметкерлерді көрсетілген тексерулердің нәтижелері туралы хабардар етуді, ұжымдық шарттың (келісімнің) еңбекті қорғау туралы бөліміне ұсыныстар жинауды ұйымдастырады.».

2-бап. Осы Заң алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Президенті

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң
Н. НАЗАРБАЕВ